

مفهوم الإمامة في الإسلام

Al Khutbah 32

So Bandingan ko Kapagimam sii ko Islam

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَسَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِ اللَّهُ
 فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يُضِلِّ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا ، وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ
 وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ ، اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَمَنْ اهْتَدَى بِهِدْيِهِ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ ... وَبَعْدُ:

فَيَا عِبَادَ اللَّهِ يَقُولُ الْحَقُّ تَبَارَكَ وَتَعَالَى فِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ:

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا (الفرقان ٧٤)

Innalhamda lillāhi nahmaduhu wa nastaīnuhu wa nastagfiruh, wa na'ūdubillāhi min shurūri anfusinā wa sayyiāti a'mālinā, man yahdihillāhu falā mudhillalahu, wa may yudhlil falan tajida lahu waliyyan murshidā, wa ash'hadu allā ilāha illallāhu wahdahu lā sharīka lahu, wa ash'hadu anna Mohammadan abduhu wa rasūluh, Allāhumma salli wa sallim wa bārik alā Mohammadin sallallāhu alayhi wa salallama wa alā ālihi wa sahbihī wa manihtadā bihad'yihī ilā yawmidd dīn... wa ba'du:

Fayā ibādallāhi, Yaqūlul Haqqu Tabāraka wa Ta'ālā fil Qur'ānil Karīm:

Walladīna yaqūlūna rabbana hab lanā min azwājinā wa durriyyātinā qurrata a'yūnin waj alnā ilimuttaqīna imāmā. (Al Furqan 74)

Manga oripn o Allāh, so oriyan o bantog ago so podipodi ko Allāh [s.w.t], ago so salawat ko Rasūlullāh [s.a.w], ago so manga pamiliya niyan, so manga sahabah niyan, na samporna ko langowan a Muslim a miyangongonotan ko panolon iyan, na aya oriyan iyan na, so kaphamagosaya tano sankai a isa a bandingan a mappnto a skaniyan so Kapagimam ko Islam.

Giyankai a bandingan tano na pd ko manga bandingan o Islam a mangingindaw sa mala a sabot ago pangnal ko oman i Muslim, sabap sa kagiyai isa a pd ko onayan o Islam ago okit ko kakhatonaya ko manga simba a inipaliyogat o Allāh [s.w.t] ko manga oripn iyan.

Giyankai a kapagimam na giyanan so kapagolowan ko apiya antonaa a galbk sii ko Islam, ogaid na so karayag iyan na madodowa soko; aya paganay ron na so kapagolowan ko sambayang, na aya ika dowā na so kapagolowan a lankap ko Ummah, a rankom iyan so langowan a btad a giinggalbkn o Muslim ko kibabatog iyan.

Manga oripn o Allāh, giyankai a kapagimam ko dowā a sokowan iyan, na galbkai a agama a lbi a mala a di mipndaraynon o Muslim, a giyankai a galbk na pithandangan skaniyan o Rasūlullāh [s.a.w], sa so dn so ginawa niyan, na so kiyawafāt iyan na aya pman a mithandangan on na so manga sahabah niyan a so pmbthowan sa al Khulafa ur Rashidun.

Sabnar a miyakaoma sii ko kapakallbi o kapagimam a manga hadith a madakl, a pd on ankai:

So katharo o Rasūlullāh [s.a.w] a:

ثَلَاثَةٌ عَلَى كُتُبَانِ الْمِسْكِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ: رَجُلٌ أَمَّ قَوْمًا وَهُمْ بِهِ رَاضُونَ (رواه أحمد والترمذي).

Tlo a matatago siran ko tabothod a kasturi ko alongan a Qiyamah: Mama a piyagimaman iyan a pagtaw a siran na masosoat siran on.....(pianothol o Ahmad ago so at Tirmidi).

Sii ko isa a Hadith na pitharo iyan a:

إِنَّ لَهُ مِنَ الْأَجْرِ مِثْلُ أَجْرِ مَنْ صَلَّى خَلْفَهُ

Mataan a rk iyan a Imam so datar o balas o taw a mizambayang ko talikhodan iyan.

Sabap sankanan a mala a balas a khaparoli ron, na miyaadn so sabaad ko manga sahabah a pphangnin iran ko Nabi [s.a.w] a kabaloy ran a Imam ko pagtaw iran sa gii ran tharoon a: *Baloy ako nka a imam ko pagtaw akn (Ahmad, Abu Daud, ago so an Nasa'i).*

Manga oripn o Allāh, aya paganay a pakayan ko kabaloy o taw a Imam ko sambayang na so kabaloy niyan a mapiya i kabatiya ko Qur'an, sa miggpa iyan so kapmbalsa ko manga batang ago so kapphakaliyowa on ko manga tampata iyan ko ngari, sa biyaksa skaniyan ko kokoman o Tajwid, ago mala a sabot iyan ko kokoman o sambayang sa katawan iyan so manga sarat iyan ago so manga rokon iyan ago so manga Wajib on ago so phamakabatal on, sabap ko katharo o Nabi a:

يَوْمَ الْقَوْمِ أَقْرَوْهُمْ لِكِتَابِ اللَّهِ (البخاري)

Phagimaman so pagtaw o lbi kiran sa kapiya i kabatiyaa ko Qur'an (al Bukhari).

O makaplagilagid siran ko kapiya i kabatiya na phakaonaan so mala kiran i katao ko agama, na o makandatadar siran ko kabatiya ago so sabot na aya maphakaona na so miyaona kiran ko Hijrah, na o makaplagilagid siran roo na aya maphakaona na sa mala kiran i omor, sabap ko katharo o Nabi a: *Pagimami kano o matoa rkano (piagayonan o dowa a Shaykh) ka kagiya so katoa ko omor na kalbihan anan ko Islam.*

Aya dalil sankanan a atoran na so katharo o Rasūlullāh [s.a.w] a:

يَوْمَ الْقَوْمِ أَقْرَوْهُمْ لِكِتَابِ اللَّهِ ، فَإِنْ كَانُوا فِي الْقِرَاءَةِ سَوَاءً ، فَأَعْلَمَهُمْ بِالسُّنَّةِ ، فَإِنْ كَانُوا فِي السُّنَّةِ سَوَاءً ، فَأَقْدَمَهُمْ هِجْرَةَ ، فَإِنْ كَانُوا فِي الْهَجْرَةِ سَوَاءً ، فَأَقْدَمَهُمْ سِنًا (رواه مسلم)

Phagimaman so pagtaw o lbi kiran sa mapiya i kabatiya ko kitab o Allah, na o maadn siran ko kapiya i kabatiya a mlagilagid, na sa lbi kiran i katawi ko Sunnah (gioto so sabot ko agama Fiqh) na o maadn siran ko katawi ko Sunnah a malgilagid, na so miaona kiran i kiyatogalin (hijrah) na o maadn siran ko hijrah a malgilagid na sa matoa kiran i omor. (pianothol i Muslim)

Pitharo o Shaykhul Islam a so Ibn Taymiyyah a: Piyakaona o Nabi ko kapakallbi so taw a mala i katao ko Qur'an ago so Sunnah, na o makandatar siran on, na maphakaona so taw a miyaona ko kiyanggalbk sa galbk a mapiya, sa so miyaona nggalbk sa mapiya (a skaniyan so muhajir) na piyakaona pn a di so kiyaona ko kiyaadn a so kala o omor.

Adn pman a manga btad a maphakaona so khirk ko kapagimam sii ko taw a miyakamasa mapiya pn makallbi a di skaniyan, a siran so:

A. So Imam a miyatndo ko isa a masjid a mattndo (Imam Ratib) amay ka skaniyan na matatago on so pakayan ko kapagimam, sa di khapakay o ba skaniyan onai o salakaw ron

apiya pn mala skaniyan i katao a di giyankoto a Imam a ratib, inonta bo o ba niyan idinn a skaniyan i magimam.

B. So taw a khirk ko walay amay ka sii siran pzambayang ko walay niyan ago skaniyan na khapakay a magimam, sa da a ba on phakaona a salakaw ron inonta bo o ba niyan idini ko kapagimam iyan.

C. So Dato o manga Muslim odi na so makaaakila on, sa di khapakay o ba adn a mombaw ron ko kapagimam, inonta bo o ba niyan tndoa so taw a aya niyan pakapagimamn.

Aya dalil sankanan a atorán, na so piyanothol o Abu Daud a pitharo o Nabi [s.a.w] a:

لَا يُؤْمَرُ الرَّجُلُ فِي بَيْتِهِ وَلَا فِي سُلْطَانِهِ ... إِلَّا بِإِذْنِهِ. وَفِي صَحِيحِ مُسْلِمٍ: "وَلَا يُؤْمَرُ
الرَّجُلُ الرَّجُلَ فِي أَهْلِهِ وَلَا فِي سُلْطَانِهِ ... إِلَّا بِإِذْنِهِ"

Di kaphagimaman so mama ko walay niyan go di pn sii ko kadato iyan.... Inonta bo o idinn iyan (piyakambawat o Abu Daud). Go sii ko Sahih Muslim na: Di phagimami o mama so mama sii ko walay niyan, go di pn sii ko kadato iyan.... Inonta o idinn iyan.

Aya maana oto na so taw a magoolowan ko darpa iyan na aya on mala i kabnar ko kapagimam amay ka ndodon so pakayan ko kapagimam.

Pitharo o al Khattabi a: So khirk ko walay na aya patot ko kapagimam sii ko walay niyan amay ka matatago on so pakayan ko kapagimam a so kapiya i kabatiya ago so katao ko agama, amay ka so Imam ko masjid na aya tomindo on na so Dato a maporo odi na so akila niyan odi na kiaopakatan so kaphagimam iyan ko manga taw ko masjid na skaniyan i lbi a patot a maimam, ka kagiya so kapagimam na kapaar a matndoa, na so kaonai ron o salakaw ron na phakatonay sa kapkharata o pangantap on o manga taw ago pagawaan iran.

Manga oripn o Allāh, sii sankanan a miaosay tano na miapayag rkitano a so kapagimam na maporo a galbk a adn a pangkatan iyan sii ko Islam, ka kagiya so Imam ko sambayang na ladiyawan a rawatn, ago so kapagimam na pangkatan a maporo ago kaona ko mapiya, ago tabang ko kapangongonotan ago lalan ko katitimo a misabap on na maptharagombalay so masjid sa nggolalan sa kapangongonotan, sa skaniyan oto a kapagimam na makasosold ko kalalangkap o katharo o Allāh [s.w.t] ko kiyapanothola niyan ko pangni o manga oripn o Makalimoon a:

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا
(الفرقان ٧٤)

Go so siran oto a giiran tharoon a: Kadnan ami bgi kami nka phoon ko manga karoma mi ago so manga moriyataw ami sa iphakapiya a ginawa mi, go baloya kami nka ko miyangaalk rka a manga Imam (olowan). (Al Furqan 74)

Manga oripn o Allāh, so kapagimam ko sambayang na pd ko kapagolowan ko agama, batabo labaw ron igira so Imam na pmbgay sa wasiyat ago thoma ago ndao ko manga taw a pndarpa ko sambayang iyan, ka sii sankanan na khabaloy skaniyan pn a pd ko manga taw a pphanolon ko Islam a matitimo iyan so mapiya a katharo ago so mapiya a galbk. Pitharo o Allāh [s.w.t] a:

وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنَّنِي مِنَ الْمُسْلِمِينَ (فصلت ٣٣)

Go antai taw a makalawan sa kapiya i katharo ki taw a inipanolon iyan so Allah ago minggalbk sa mapiya ago pitharo iyan a sakn na pd ko manga Muslim. (Fussilat 33)

Manga oripn o Allāh, mataan a so kapagimam ko sambayang na atastanggongan a mala, a mangingindaw sa manga pakayan a patot a maadn sii ko imam, sa datar oto a patoray ko imam a kabaloy niyan a malolompiyo ko manga sifat a phakasapar on ko karpai niyan sankai a mala a kadato, sa adn a manga ropaan a amay ka maadn ko taw na di skaniyan khabaloy a imam sa alowin tano siran:

- Di khapakay o ba mabaloy a Imam so taw a fasiq (lomiliyo ko sogoan o agama) sabap ko giikanggolawla sa manga ala a dosa a da sampayin ko dosa a kapanakoto. Sa di khapakay a kabaloy a imam so taw a fasiq, ka kagiya so Fasiq na di tharimaan so thothol iyan. Pitharo o Allāh [s.w.t.] a: *Hay miyamaratiaya igira adn a miniyoma rkano a thotol o taw a fasiq na amada niyo (sa di niyo mbnara sa taman sa di niyo maamad so kabbnar iyan) al Hujurat 6).*

Pitharo o Nabi [s.a.w.] a: *Di phagimami o babay so mama, go di phagimami o arab a taw sa lomang so arab a muhajir (miyaona ko agama) go di phagimami o fasiq so miyaratiyaya (mu'min) inonta bo o ba niyan tgla sa nggolalan sa bagr a ikhalk so pdang iyan ago so badas iyan (pianothol o Ibn Majah).*

- Di khapakay so kapagimam o di phakagaga romoko odi na somojud odi na montod, inonta bo ko datar iyan a di mambo phakagaga sankoto a di niyan khagaga so manga rokon ago sarat o sambayang. Go datar oto a di khapakay so kapagimam o di phakagaga tomindg ko sambayang sa ba niyan pagimami so taw a phakagaga tomindg, inonta bo amay ka so imam a di phakatindg na imam a ratib ko masjid, sa minitkaw ron ankoto a gdamn a miyakasapar on ko kathindg a adn a panginam sa kakhada iyan on, sa khapakay a onotan ko sambayang sa so magonot on na makapzambayang siran a khioontod siran a datar iyan, sabap ko katharo o A'isah a:

Mizambayang so Nabi ko walay niyan a skaniyan na pkhasakit sa mizambayang a moontod, na mizambayang ko talikhodan iyan a manga pagtaw a khititindg siran, na inipaginsarat iyan kiran a ontod siran, na kagiya makapasad na pitharo iyan a: Inadn so Imam ka an kaonoti na amay ka romoko na roko kano, na amay ka mbangon na mbangon kano, na o zambayang a moontod na zambayang kano a khio-ontod kano (Muslim).

Sii ko hadith o Abu Hurayrah na: Mizambayang siran a khio-ontod siran langon (piyagayonan o dowa a Imam). Aya sabap oto na kagiya so Imam a ratib (maana a imam a miyatndo ko kiyaimam iyan ko masjid) na patot a pakaonaan sa onaan.

- Di khapakay so kapagimam o taw a lalayon mahahadas ka datar o taw a pnggdam sa kapaniti lalayon odi na lalayon so kapakaatot iyan, ago so salakaw san a gdaman a phakabatal ko abdas, sa aya bo a kaphagimaman iyan na so taw a datar iyan sa gdamn, sa so taw a mapipiya i kagdang na di khapakay o ba iran imama so datar oto, sa aya khaimam iran na so datar iran sa kagdang a mapipiya mambo.
- Di khapakay so kapagimam o taw a ummiy, aya maana niyan na so taw a di niyan milalangag so al Fatihah ago di niyan khabals mapiya niyan milalangag, sa aya bo a kaphagimaman iyan na so datar iyan sa pangkatan ko kada o taw a lawan kiran sa sabot ko agama.
- Go ikagogowad (makruh) o ba pagimami o mama so manga taw a siran na ipkhagowad iran ankoto a taw a phagimam kiran, sa aya kipkhagowadn iran on na adn a sabap iyan a tharimaan o agama, sabap ko kakokorangi ko gii niyan kapagagama, sabap ko katharo o Rasūlullāh [s.a.w.] a:

Tlo a di phakalampas so sambayang iran ko manga tangila iran (maana di phamanik ko Allah): So oripn a miyalagoy ko dato iyan sa taman sa di ron mbalingan (komasoy), babay a miakatorog a so karoma niyan na pkhararangitan iyan, taw a piyagimaman iyan a pagtaw a ipkhagowad iran (piyanthol o at Tirmidi).

Pitharo o Shayk ko Islam a so Ibn Tayimiyyah a: Aya kakhaadn ankoto a kagowad iran on na sabap ko btad o agama niyan, ka datar o kabobokhag iyan ago so kasasalimbot iyan odi na so kada a sowa iyan odi na giinggalabk sa manga bid'ah (pimbabago ko agama a di ron pd) ago so makadadatar roo, sa adn a khabayaan iran a taw a aya mabaloy a imam iran a mapiya i kapagagama a matatago on so manga pakayan ko kapagimam, sa giyoto i patot a balowin iran a Imam, sabap ko katharo o Nabi a:

Tlo a di phakalampas so sambayang iran ko manga tangila iran: Mama a piagimaman iyan a pagtaw a siran na ipkhagowad iran, go mama a di pzambayang inonta bo igira daan a miyaiapos so waqto niyan, ago mama a miyangongoripn sa taw a maradika.

Amay pman ka ipkhagowad iran so taw a adn agama niyan ago mapiya i parangay sa aya kipkhagowadn iran on na salakaw a sabap a baya a ginawa iran na daa kabnar iran ko kikagowadn iran on sa kaphagimaman iyan siran ko sambayang.

Manga oripn o Allāh, aya mapiya ko matitimo a Muslim a pzambayang na maadn kiran so ka-yisaisa ago so giikanggiginawai sa pkhbabayaan iran so imam iran na pkhbabayaan siran mambo o imam iran. Sa wajib kiran so kathatabangai ran ko mapiya ago so kalk ko Allāh [s.w.t], sa ipakawatan iran so kakhakararangita ago so kathitidawa sa pantag sa kaonoti ko manga baya a ginawa ago so manga antap a da ko Islam.

Wajib ko Imam a siyapn iyan so kabnar o manga ma'mum iyan, sa di niyan siran pakargnan sa slaan iyan so kagdam iran, sa wajib mambo ko ma'mum sa siyapn iran so kabnar o Imam ago onotan iran so manga sogoan iyan. Sa oman i isa kiran na dapayin iyan so maito a pkhatoon iyan a di ron mapaparo a di phakabinasa ko agama, ka so manosiya na waraan iyan so di kapakatatarotop ko langowan taman. Pitharo o maongangn a Arab a:

وَمَنْ ذَا الَّذِي تُرَضَىٰ سَجَايَاهُ كُلِّهَا ... كَفَى الْمَرْءُ نُبْلًا أَنْ تُعَدَّ مَعَايِبُهُ

Anta i taw a khasoat ka langon o manga paparangayan iyan.... Ampl dn ko taw a bantogan a kakhabilang o manga paawing iyan.

Aya maana niyan na daa taw a tarotop a da dn a paawing iyan, sa oman i isa na adn a makokorang on a patot a kasabotan o pagari niyan a Muslim, ka an matatap so khoyaptaan iran ago makalamit so gakot o gii ran kanggiginawai, opama o sabota o Muslim so maana a mapapadalm ko kapagimam na maonga niyan so kaisaisa a mabagr a di tharima sa kabnkas ago kaoparik, na makaadn sa bagr a da a znongan iyan, sa makatindg so kaphagingd o manga Muslim a mabagr i kathataragombalay a di tharima sa kidaropar ago kitalas.

Manga oripn o Allāh, giyanan i pamotosan ankai a Khutbah a aya zabotn san na so maana a kapangongonotan ko olowan ko agama ago sii ko doniya, ka an maadn so antap a babantakn a so giikatharagombalaya ko kaphagingd a Islam ago so parinta niyan sa makamaradika so pagtaw ko kapzimbaa ko manga katuhanan a salakaw ko Allāh [s.w.t]. Sa mabaloy so Qur'an a onayan a pangitaban o ingd ago so pagtaw niyan.

Manga oripn o Allāh, pangnin tano ko Allāh [s.w.t] a balowin tano niyan a pd ko manga taw a pphamakin'gn iran so katharo na phagonotan iran so lbi ron a mapiya.

وَأَقُولُ قَوْلِي هَذَا وَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ لِي وَلَكُمْ وَلِسَائِرِ الْمُسْلِمِينَ مِنْ كُلِّ ذَنْبٍ فَاسْتَغْفِرُوهُ إِنَّهُ هُوَ
التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

Wa aqūlu qawlī hādĵā wa astagfirullāha lī wa lakum wa lisāiril Muslimīn min kulli djambin fastagfirūhu innahu Huwat Tawwābur Rahīm.

DOWAA KO IKA DOWAA A KHUTBAH

Manga oripn o Allāh, mangndod tano ko **Allāh** ago magapas tano ron sa mamangni tano ron sa rila.

Ya **Allāh**, mapapadalm kami imanto sa ngkai a walay ngka sa pantag sa giiami rka kazoasoata na rilai kami ngka ago rila ingka so manga loks ami ago rila ingka so kadandan o manga muslim so miyamatay kiran ago so oyagoyag kiran,

Ya **Allāh**, pakabagr angka so paratiyaya mi rka ago ompiya ngka so btad ami sa baloy angka so imanto ami a mapiya a di so kagai ami, na so mapita ami na mapiya a di so imanto ami,

Ya **Allāh**, kalimoon ka mingka ago lindinga kami ngka sa awata kamingka ko manga sakit ago piya angka so pphangasakit rkami, ago pakabayad angka so makambabayadan rkami, na pakakhawasa angka so manga mrmr rkami, na pakandiyakat angka so manga kawasa rkami, na timo angka so kasasagomparak ami, na bagr angka so malobay rkami, na ayon ingka so manga dato ami sa aya manggalbk iran na so kamapiyaan ami ago so Islam,

Ya **Allāh**, pakadaag angka so ronda o **Islam** sa madaag ami so manga ridoay o agama ngka sa tatap angka so manga palo ami sa maydan ago bgan ka rkami a limo a makapagintaw kami ko agama ngka ago mapakatindg ami so parinta Islamiyyah ko manga poso ami a go sii ko manga ingd ami.

Ya **Allāh**, tabangi kami ngka ko kaptadmi ami rka ago so kapiya o kapzimbaami rka, Ya Allah, pakiilayin ka rkami so bnar na dograan ka rkami so kaonoti ami ron, na pakikilalan ka rkami so batal, na dograan ka rkami so kapanangilai ami ron.

رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ.

Ya **Allāh**, bgi kami ngka ko doniya sa mapiya ago sii ko akhirat sa mapiya ago lindinga kami ngka ko siksa ko naraka.

Ya **Allāh**, kalimoon ka so Nabi ami a Muhammad ago so manga familiya niyan ago so manga sahabah niyan sa kalangolongan iran, wal hamdulillahi rabbil alamin.

Aqimus salah.....